

Sporočilo za javnost

Luxembourg, 4. julija 2022

EU mora biti dejavnejša v boju proti goljufijam pri porabi za kmetijstvo

Skupna kmetijska politika (SKP), ki je največji delež odhodkov v proračunu EU, vključuje nekatere sheme porabe, ki so še posebej izpostavljene tveganjem goljufij. Tako je zapisano v poročilu, ki ga je danes objavilo Evropsko računsko sodišče (Sodišče) in vsebuje pregled tveganj goljufij, ki vplivajo na SKP, in oceno, kako se Evropska komisija odziva na goljufije pri porabi za kmetijstvo. Revizorji so zaključili, da se je Komisija odzvala na primere goljufij pri porabi SKP, vendar bi morala biti dejavnejša pri obvladovanju nekaterih tveganj goljufij, kot je nezakonito prilaščanje zemljišč. Goljufi lahko izkoriščajo slabosti pri pregledih držav članic, zato revizorji Komisiji priporočajo tudi, naj bolje spremlja nacionalne ukrepe za boj proti goljufijam, zagotovi konkretnije smernice in spodbuja uporabo novih tehnologij za preprečevanje in odkrivanje goljufij.

Revizorji so preučili vzorce goljufij v plačilnih shemah SKP, in sicer tako, da so analizirali ukrepe, ki so financirani iz SKP v okviru deljenega upravljanja (neposredna plačila, tržni ukrepi in razvoj podeželja), pri tem pa so preučili podatke iz programskih obdobj 2007–2013 in 2014–2020. Glavna tveganja, ki so jih ugotovili revizorji, se nanašajo na upravičence, ki prikrivajo kršitve pogojev za upravičenost, kompleksnost financiranih ukrepov in nezakonite oblike prilaščanja zemljišč.

„Z goljufijami se škoduje finančnim interesom EU in zaradi njih se s sredstvi EU ne doseže cilj zadevne politike,“ je dejal Nikolaos Milionis, član Evropskega računskega sodišča, ki je vodil revizijo. *„Menimo, da bi EU morala storiti več za obvladovanje tveganja goljufij pri porabi za kmetijstvo. Pričakujemo, da bo naše poročilo v pomoč Komisiji in državam članicam pri razvoju zmogljivosti za boj proti goljufijam v okviru nove skupne kmetijske politike za obdobje 2023–2027.“*

Na področjih porabe s kompleksnejšimi pravili, na primer pri investicijskih ukrepih za razvoj podeželja, so tveganja goljufij večja. Tudi nekatere plačilne sheme SKP, namenjene podpori specifičnim kategorijam upravičencev, so se izkazale kot dovzetne za goljufije, saj nekateri vlagatelji zahtevkov ne razkrijejo ustreznih informacij ali umetno ustvarijo pogoje, da bi izpolnili merila za upravičenost in neupravičeno prejeli pomoč SKP. Tako je lahko na primer pri podpori kmetijskim MSP, ki ne razkrijejo svojih povezav z drugimi podjetji, ali pri neupravičenih upravičenih, ki vlagajo zahtevke za plačila kot mladi kmetje.

Tudi prilaščanje zemljišč lahko vključuje goljufive prakse, kot so ponarejanje dokumentov, prisila, uporaba političnega vpliva ali notranjih informacij, manipulacija postopkov ali plačilo podkupnin.

Namen tega sporočila za javnost je predstaviti glavna sporočila posebnega poročila, ki ga je sprejelo Evropsko računsko sodišče. Celo poročilo je na voljo na eca.europa.eu.

ECA Press

12, rue Alcide De Gasperi – L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu @EUAuditors eca.europa.eu

Preiskave Evropskega urada za boj proti goljufijam (OLAF) in nacionalnih organov so pokazale, da so kmetijske površine, na katerih je možnost za tovrstne goljufive dejavnosti največja, javna zemljišča ali zasebna zemljišča z nejasnim lastništvom. Goljufi lahko poskušajo pridobiti zemljišče (zakonito ali ne) tudi izključno zato, da bi prejeli neposredna plačila, pri čemer sploh ne opravljajo kmetijske dejavnosti. Tveganje je večje na nekaterih pašnikih in v gorskih območjih, kjer plačilne agencije težje preverjajo, ali se zahtevana kmetijska dejavnost, kot je paša, dejansko opravlja.

Komisija je svojo analizo tveganja goljufij v SKP nazadnje posodobila leta 2016, zato se eno od priporočil revizorjev glasi, da naj posodobi svojo oceno izpostavljenosti različnih shem porab tveganju goljufij ter tega, koliko je z ukrepi držav članic goljufije mogoče odkrivati, preprečevati in popravljati.

Revizorji Komisiji priporočajo še, naj sprejme potrebne ukrepe za zmanjšanje ključnih tveganj goljufij in za spodbujanje uporabe tehnoloških možnosti, na primer podatkovnega rudarjenja, strojnega učenja, pridobivanja satelitskih posnetkov in fotointerpretacije, v boju proti goljufijam, pri tem pa naj države članice spodbuja k tozadevnemu ukrepanju.

Splošne informacije

Skupna kmetijska politika je že od nekdaj eno glavnih interesnih področij Sodišča, zlasti kar zadeva preverjanje zakonitosti in pravilnosti porabe za kmetijstvo. Sodišče je pri svojih revizijah za izjave o zanesljivosti v obdobju 2018–2020 revidiralo 698 plačil SKP in količinsko opredelilo napake v 101 primeru. V 17 od teh primerov je sumilo, da bi bila napaka lahko povezana z goljufijo. Sodišče ni pristojno za preiskovanje goljufij, vendar revizorji primere suma goljufije posredujejo uradu OLAF ali Evropskemu javnemu tožilstvu (EJT) v nadaljnjo preiskavo.

Posebno poročilo 14/2022: *Odziv Komisije na goljufije v skupni kmetijski politiki – Čas za globlji vpogled* je na voljo na [spletišču Sodišča](#).

Kontakti za medije

Tiskovni urad Sodišča: press@eca.europa.eu

- Claudia Spiti: claudia.spiti@eca.europa.eu – T: (+352) 691 553 547
- Vincent Bourgeois: vincent.bourgeois@eca.europa.eu – T: (+352) 691 551 502
- Damijan Fišer damijan.fiser@eca.europa.eu – M: (+352) 621 552 224